

Táborový program pro školáky

(9-13 let)

k biblické knize Ester

O B S A H

- Přehled témat na jeden týden
- Sešit "Hodinky zlatokopů" (*lekce na každý den k tématu*)
s povolením kopírování pro vlastní potřebu
- Náměty na závěrečnou slavnost "Púrim"

Přehled témat

Den příjezdu: Nejvhodnějším úvodem by bylo společné zhlédnutí filmu "Ester"
(snad ho někdo ze sboru zaznamenal na kazetu z televize)

1. den:	HADASA	- židovská dívka v daleké cizině	verš: 1 K 16,14
2. den:	ACHAŠVERÓŠ	- král velké říše	verš: Ga 5,22
3. den:	MORDOKAJ	- ochotný sloužit Bohu vždy a všude	verš: Žalm 8,30.31
4. den:	HAMAN	- marný boj	verš: Ř 3,22-24
5. den:	KRÁLOVNA ESTER	- Boží hvězda	verš: Mt 5,14-16
6. den:	BŮH	- má všechno ve svých rukou	verš: Ž 37,5
7. den:	PŮRIM	- památka Boží věrnosti	verš: Ž 13,6b

Jak to chodilo na táboře Klauníků

Tímto materiálem vám chceme předat některé podněty, osvědčené zkušenosti a pomůcky. I když váš tábor nebude zrovna pěveckým soustředěním, jistě alespoň něco můžete převzít a přizpůsobit si pro své konkrétní podmínky.

Náš denní program

7.00	společná chvílka vedoucích
7.30	"dobré ráno"
8.00 - 8.20	snídaně
8.30 - 10.30	zpěv/muzikál, úvod k tématu
10.30 - 10.45	přestávka
10.45 - 11.50	Hodinka zlatokopů
12.00 - 12.30	oběd
12.30 - 14.30	volno na koupání,...
14.30 - 14.45	občerstvení
14.45 - 16.15	zkouška muzikálu v skupinkách podle obrazů
16.30 - 17.50	utvrzení k tématu dne (hry, ruční práce...)
18.00 - 18.20	večeře
18.45 - 20.10	zpěv, kviz k tématu dne (10-15 min.)
20.15 - 20.40	příprava na noc
20.45 - 21.10	opakování verše a modlitební chvílka ve skupinkách na pokojích
21.15	"dobrou noc"
21.30	schůzka vedoucích: Co bylo dneska? Co nás čeká zítra?

Zásada:

Jednotlivé body programu (a vůbec celý průběh dne) mají děti pomoci pochopit téma dne a prakticky je aplikovat do vlastního osobního života!

Vedoucí dne má na starosti zahájení jídla (modlitbu,...) u stolu, úvod, utvrzení a kviz **k tématu dne**.

Rozdělení do skupin

Je výhodné rozdělit děti do menších skupinek (po 4 - 6), každou s jedním vedoucím, který se tak může dětem a jejich individuálním potřebám lépe věnovat. Pro označení příslušnosti ke skupině je možné okopírovat na různobarevné čtvrtky hvězdičky, které po vystřižení slouží jako jmenovky (každá skupina má svoji barvu).

Hodinky zlatokopů

S použitím sešitu "Hodinky zlatokopů" zpracovává každý vedoucí denní téma se svou skupinkou. Každé dítě k tomu potřebuje kopii sešitu, bibli a tužku.

Doporučená literatura pro přípravu vedoucího:

- "Průvodce životem - Ezdráš, Nehemjáš, Ester" (vydal: Luxpress, Malířská 6, 170 00 Praha 7)
- Biblický slovník

HADASA

- židovská dívka v daleké cizině

Úvod k tématu

Přestrojena za Hadasu vypráví vedoucí dětem o "svém" dětství, o tom kde žije, odkud pochází její národ, čím se odlišuje od jiných národů.

Mluví o Mordokajovi, který ji vychoval, naučil ji milovat a poslouchat Pána Boha.

Právě o Bohu se dozvídá nejvíce v Božím Zákoně - stejně jako děti se mohou dozvědět v bibli při "Hodině zlatokopů".

Útvrzení

Děti vyrábějí **svítky** s verši z knihy Ester 1 - 2,11. Každé dítě píše velkým písmem zhruba 1 verš a navíc může svůj svitek vyzdobit obrázky či ornamenty. - Pak (i na závěrečném koncertu) uděláme samozřejmě výstavu alespoň z nejzdařilejších výtvorů. ☺

Kviz

Děti jsou rozděleny na poloviny, skupiny střídavě odpovídají na otázky. Kdo z dětí již jednou odpovídal, podruhé nesmí.

- 1 Ve které knize se píše o Hadase? (*Ester*)
- 2 Je ve SZ nebo NZ? (*SZ*)
- 3 Z jakého rodu Hadasa pocházela? (*Benjamin*)
- 4 V jaké zemi Hadasa žila? (*Persie*)
- 5 Hadasa byla Mordokajova: teta, sestřenice, neteř... (*sestřenice*)
- 6 Hadasa žila s Mordokajem na hradě... Kuš, Šúšanu... (*Šúšanu*)
- 7 K jaké víře byla Hadasa vychována? (*Víra v jednoho Boha*)
- 8 Když ji odvedli do královského harému, byla již zasnoubená? (*ne*)
- 9 Řídila se Mordokajovými radami i v paláci? (*ano*)
- 10 Jak se jmenoval perský král? (*Achašveroš*)
- 11 Jak se jmenoval strážce žen v harému a byl jeho vztah k Hadase? (*Hegaj, Hadasa získala jeho náklonnost*)
- 12 Jak zní dnešní verš? (*Všechno necht' se mezi vámi děje v lásce, l. Korintským 16,14*)

Lenka Kubiasová

ACHAŠVEROŠ

- král velké říše

Jako vizuální pomůcku k celému dni si připravíme mapu území Médsko-perské říše s časovou osou. Mapa by měla být dostatečně veliká, barevná a názorná. Na mapu zakreslíme důležitá města jako Šúšan, Jeruzalém, Babylon a Ninive.

Ranní čtení před snídaní

Jr 9,22-23... moudrý člověk a veliký člověk je ten, který zná Pána Boha!

Úvod k tématu

Cílem úvodu je ukázat velikost krále Achašveróše i jeho říše. Přečteme si prvních devět veršů z první kapitoly Ester a snažíme se vylíčit velikost i honosnost království, krále i hradu Šúšan. Z barevného papíru si vystříháme malý hrad a připevníme ho na místo na mapě, kde je město Šúšan. Dále zakreslíme hranice Médsko-perské říše. Zároveň zmíníme, že Pán Bůh měří velikost lidí podle jiných měřítek.

Utvrzení

Během utvrzení se snažíme ukázat dětem základní historické souvislosti k našemu příběhu i příběhu izraelského lidu. Biblickou historii od praotců, Izraele v Egyptě, exodu, obsazení zaslíbené země, dobu soudců, první krále, rozdělení království, Asyrskou říši, Babylonskou říši, Médsko-perskou říši až po návrat části Izraelců do Jeruzaléma si rozdělíme do několika skupin - podle počtu dětí (nejlépe po skupinkách pro hodinky zlatokopů). Každé skupině připravíme základní historické informace, časové a zeměpisné vymezení a několik zajímavostí.

Každé skupině dáme 30 minut na přípravu a studium informací. Jejich úkolem bude po uplynulém čase na přípravu povědět ostatním dětem, co se dozvěděli. Časový limit je 5 minut a je potřeba říci a zakreslit na časovou osu, o jakém období mluvíme, co se dělo s izraelským národem, kteří proroci v tomto období působili, a které biblické knihy se tohoto období týkají. Je potřeba, aby každé skupině dětí (nebo alespoň těm menším) pomáhali jejich vedoucí.

Kviz

Zadání kvizu vysvětlíme už při utvrzení. Každá skupina má za úkol předvést pantomimou libovolný příběh z biblické knihy, která se týkala jejich období, a ostatní děti mají uhádnout, co je to za příběh a ze které je biblické knihy.

Jako odměnu pro všechny nebo malé překvapení na každé lůžko vyrobíme *ze žlutého papíru malé korunky*, na které napíšeme odkaz na Ga 5,22. Společně si zopakujeme tento verš a zakončíme naše přemýšlení poukazem na to, že větší než král je před Bohem člověk s charakterem popisovaným v tomto verši.

Petra Rámišová

3. DEN

MORDOKAJ

- ochotný sloužit Bohu vždy a všude

Úvod k tématu

Vhodným úvodem je např. příběh z knihy "Okénka do nebe" (str. 138 - "S tatínkem v práci"), který vypráví o strachu malého chlapce z cizích lidí, ale i o důvěře k tatínkovi. - Také Mordokaj žil mezi cizími lidmi, zažil mnoho těžkých situací, ale nikdy neprestal důvěřovat Bohu.

Utvrzení

Zahrajeme si hru, kde každé družstvo má splnit šest úkolů se vztahem k tématu. Úkoly jsou napsány na *dopisních papírech stočených do svitku*, převázaných provázkem a očíslovaných. Svitky (pro všechna družstva) mají u sebe vedoucí, kteří dohlížejí na jednotlivých soutěžních stanovištích. Každé družstvo dostane kartičku, na které je nakreslený svitek a jejich číslo, a na druhé straně jsou kolonky pro záznam o splnění jednotlivých úkolů.

Po příchodu družstva na stanoviště předá jeho vedoucí dětem svitek s úkolem. Jeho splnění pak stvrdí svým podpisem na kartičku.

Tuto hru je možné hrát venku i v místnosti. Zajímavější je hrát venku, protože jednotlivé svitky se můžou poschovávat v blízkosti stanovišť a děti je hledají. Tím je hra napínavější.

Úkoly:

- 1 Říci něco o sobě (např.: Jak se jmenuješ? Kolik ti je let? Kde ses narodil a kde bydlíš? atd.)
- 2 Zašifrovaný verš + klíč k šifře
- 3 Projít bludiště se zavázanýma očima a jít podle provázku
- 4 Doplnit slova nějaké písničky, kterou se s dětmi právě učíme, a zazpívat ji
- 5 Každého ze skupiny vzít na ramena nebo udělat "ruční" stoličku a nosit ho asi 10 m sem a tam a provolávat: "Tak se jedná s mužem (ženou), kterého (kterou) chce král poctít"
- 6 Vymyslet báseň, která obsahuje 6 určitých slov (např. Mordokaj, král, Bůh, atentát, ministr, sestřenice)

Kviz

Děti odpovídají na 15 otázek a jednotlivé odpovědi doplní do příběhu, který je napsán na velkém **svítku**.

Mordokaj pocházel z pokolení (1) a žil na hradě v (2) společně s Ester, která byla jeho (3) a stala se manželkou krále (4). Jednoho dne se podařilo Mordokajovi překazit (5) na krále. Jako odměnu dostal (6) a (6) a Hamán před ním provolával: "Tak se jedná s mužem, kterého (7)." Král také vydal příkaz, aby se lidé klaněli před (8), ale Mordokaj se (9), protože sloužil (10). Rozzlobený Hamán se rozhodl vyhubit všechny Židy. Mordokaj byl z toho moc (11) a (11) to královně Ester. Ona to pověděla králi a Hamán byl potrestán. Mordokaj se stal královým (12) a rozeslal dopisy o záchraně celého národa do (13) krajin. Všichni se radovali a chválili Boha, protože (14).

- 1 Z jakého rodu pocházel Mordokaj? (*Benjamínovec*)
- 2 Kde žil? (*Šúšan*)
- 3 V jakém příbuzenském vztahu s ním byla Ester? (*sestřenice*)
- 4 Který král vládl v době našeho příběhu? (*Achašveroš*)
- 5 Jakým způsobem Mordokaj králi pomohl? (*zmařil atentát*)
- 6 Čím král Mordokaje obdaroval za záchranu života? (*roucho, kůň*)
- 7 Co volal Hamán před Mordokajem, když ho prováděl městem? (*"...chce král poctít."*)
- 8 Komu se lidé měli klanět? (*Hamanovi*)
- 9 Jak se rozhodl Mordokaj? (*nepoklonil se*)
- 10 Jakému pánu Mordokaj sloužil? (*Bohu*)
- 11 Jak se Mordokaj cítil, když se dozvěděl o úkladech proti Židům, a co udělal? (*smutný, oznámil*)
- 12 Jaký titul Mordokaj od krále získal? (*ministr*)
- 13 Kolika krajinám Mordokaj rozeslal dopis o záchraně? (*127*)
- 14 Jak zní dnešní verš? (*"...se svým Bohem zdolám hradbu, s Bohem, jehož cesta je tak dokonalá." Ž 18,30-31*).

Marie Dobrkovská

HAMAN - marný boj

Úvod k tématu

Kdo nemá rád černochoy, protože jsou černí, je rasista. Kdo nemá rád cikány, protože jsou "jiní" než my, je rasista. Rasismus (nepřátelství k lidem jiné barvy nebo národnosti) ale není vůbec nic nového - už v knize Ester čteme o jednom rasistovi, který neměl rád Židy. Jmenoval se Hamán.

Hamán byl Amálekovec - to byl národ, který s Izraelci neustále vedl války. Navíc byl z rodu amáleckého krále Agaga, kterého kdysi židovský král Saul v boji zajal a prorok Samuel ho rozsekal na kusy (1 S 15). Měl tedy Hamán víc než jeden důvod, proč Židy nenáviděl. A navíc byl strašně ješitný a přímo k nepříteli ho dráždilo, že Mordokaj, narodil od ostatních poddaných, se mu odmítal klanět. Židovský zákon totiž zakazoval klanět se někomu jinému než Hospodinu, a tak se Hamán rozhodl zničit nejen Mordokaje, ale všechny ty rebelantské Židy. Nebyl to nijak originální nápad, už dávno předtím se o to pokoušel kdosi jiný... (egyptský faraó). Utrpěl strašnou porážku, stejně jako staletí po něm Hitler, zahnat Židy do moře se nepovedlo ani Arabům. Bůh totiž slíbil, že svůj vyvolený národ nikdy neopustí a nikdy se ho nezřekne (Žd 13,5).

Hamán tušil, že to nebude snadné, a protože byl stejně pověřivý jako bezbožný, rozhodl se pomocí losu zjistit, který den bude pro jeho plán nejpříznivější. Ačkoli hořel netrpělivostí, los rozhodl, že musí s uskutečněním svého záměru ještě jedenáct měsíců počkat. To ovšem netušil, že místo smrti Židů vylosoval smrt sobě; je v tom varování všem, kteří se místo spoléhání na Boha pokoušejí přičarovat úspěch a štěstí pomocí horoskopů, jasnovidců, sázek a jiných pověr. To datum, určené losem, se dodnes oslavuje koncem února jako svátek Púrim (česky "Svátek losů").

Aby si zajistil králův souhlas, slíbil Hamán do královské pokladny přispět sumou 10.000 talentů stříbra (skoro miliarda korun) z kořisti po svých obětech. Takovým "dárkem" král ovšem nepohrdl, a tak byl vydán příslušný dekret (královský zákon), který znamenal ortel smrti pro všechny Židy - včetně královny Ester, což ovšem ani král ani Haman netušili, protože Ester svůj židovský původ nikomu v paláci neprozradila. Teď však šlo o život jí i celému židovskému národu, protože jednou vydaný královský zákon se už nedal odvolat. Hamanova uražená pýcha a nezkontrolovatelná pomstychtivost se mu nakonec nevyplatily: když Ester jeho úklady odhalila, visel nakonec na pětadvacetimetrové šibenici, kterou chystal pro Mordokaje, on sám. Pověšeno bylo i deset jeho synů.

Utvrzení: cestovatel v Monte Carlu

Monte Carlo je město vyhlášené svými hernami, kde díky náhodě můžete vyhrát spoustu peněz, nebo taky o všechny přijít. Zkusíme cestovat po čtvercové síti ulic tak, že na každém rohu si hodíme kostkou, která určí další směr. Potřebujeme k tomu **modurit** (stačí asi 10 g na osobu), **čtverečkovaný papír**, **tužku**.

Z moduritu si každý vytvaruje krychličku velikosti **hrací kostky**, do stěn vytlačí důlky od 1 do 6 jako na hrací kostce, povařením asi 10 minut kostky vytvrdíme. Po vytvrzení a osušení důlky na stěnách kostky zvyrazníme černou lihovou fixkou. To budou naše **púrim**.

Utvoříme z dětí u stolu **dvojice**, jeden bude vždycky házet kostkou, druhý bude na čtverečkovaném papíru vyznačovat cestu z výchozího bodu, který leží na průsečíku čar zhruba uprostřed listu. Jednička znamená "o čtvereček nahoru", dvojka "o čtvereček doprava", trojka "o čtvereček dolů", čtyřka "o čtvereček doleva", pětka a šestka "zůstat na místě". Pokračuje se vždy z místa, kam se postoupilo při předchozím hodu. Protože některé hody budou mít za následek návrat po stejné čáře, nesmí se tužka z papíru zvednout, aby cestující neztratil přehled, kde se vlastně nachází. Hra skončí, když cestující došel na kraj papíru, nebo nejpozději uplynutím stanovené doby. Pak si dvojice prohodí úlohy s použitím druhé strany listu.

Zajímavé je nakonec porovnat, jak daleko cestující došel ze svého východiska a na které straně listu (horní, dolní, pravé, levé) skončil.

Aplikace: náš život nemá být slepou hříčkou náhody. Při každém rozhodování se máme ptát nejdříve na Boží vůli. Hamanovi bylo osudné právě to, že věřil losu místo Bohu.

Kviz

Z barevného papíru vystříháme **12 koleček** o průměru 5-6 cm, na každé napíšeme jednu z následujících otázek:

- 1 Nejméně tři vládci usilovali o vyhubení Židů ve své říši. Kteří? (*Farao, Haman, Hitler*)
- 2 Kolik času zbývalo Židům od vydání dekretu do vykonání ortelu? (*11 měsíců*)
- 3 Jak vysokou šibenici nechal postavit Haman pro Mordokaje? (*25 metrů*)
- 4 Kolik měl Haman synů? (*10*)
- 5 Ze kterého národa pocházel Haman? (*Amálekovci*)
- 6 Který král byl Hamanovým předkem? (*Agag*)
- 7 Jak skončil amálecký král Agag? (*Samuel ho rozsekal*)
- 8 Kolik peněz slíbil Haman králi za vyvraždění Židů? (*10.000 talentů, asi 800.000 Kč*)
- 9 Jak určil Haman nejvhodnější datum vyvraždění Židů? (*Losováním*)
- 10 Jakými pověrami si lidi zajišťují úspěch? (*horoskopy, věštění z karet, z ruky, klepání na dřevo atd.*)
- 10 Co znamená česky slovo Púrim? (*Los*)
- 11 Jaké přísloví se hodí na Hamanův osud? (*Kdo jinému jámu kopá..., Pýcha předchází pád*)

Kolečka seřadíme do svislého řetězu na flanelové tabuli, popsanou stranou dolů (nebo kouskem bezbarvé pásky přilepíme na zeď). Děti rozdělíme na skupinu 1 a 2. Vedoucí určí kostkou, která skupina začne: liché číslo znamená skupinu 1, sudé skupinu 2.

Z každé skupiny pak střídavě jeden háže kostkou, na kterou otázku bude jeho skupina odpovídat. Vylosované kolečko (jedno z prvních šesti v řetězu) vedoucí otočí a otázku přečte. Odpoví-li skupina správně (může se navzájem radit), získané kolečko se přemístí na její stranu na tabuli.

Je-li odpověď nesprávná, může ho správnou odpovědí získat skupina soupeře. Nezná-li odpověď ani ona, přečte správnou odpověď vedoucí a kolečko nezíská nikdo.

Skupiny se v losování koleček střídají. O poslední kolečko (musí padnout jednička) se může střídavě pokoušet každá skupina třemi pokusy.

Vítězí skupina, která získá více koleček za správnou odpověď.

Pavel Mareš

KRÁLOVNA ESTER **- Boží hvězda!**

5. DEN

Ráno před snídaní

Každý má před sebou **ubrousek ozdobený srdíčkem a hvězdičkou** (samolepky nebo přímo zdobené ubrousky), na ubrouscích leží slepované cukroví - hvězdička. Připravít si z tvrdého papíru **velkou svíčku a hvězdu** - ukázat tyto symboly dětem a zeptat se těch nejmladších: "Co má společného svíčka a hvězda?" (*obě dávají světlo*)

Aplikace: Abychom my mohli dávat, musíme nejprve přijímat. Žalm 119,105: "Světlem pro mé nohy je slovo tvé..." Boží slovo je naším světlem (hvězdou) - to nám připomínají i ubrousky ozdobené srdíčkem a hvězdičkou.

Úvod k tématu: prostá dívka Hadasa • královna Ester

Předem ustrojíme 2 dívky: jedna bude oblečena prostě jako Hadasa, druhá bude mít na sobě zářivé královské roucho a třpytivé šperky jako královna Ester. Zeptáme se dětí: "Čím se liší tyto dvě ženy?" (oblečením - bohatství).

Hadasa - prostá, chudá dívka s obrovským pokladem v srdci, milovala Boha.

Ester - bohatá královna, drahé zářící roucho, ale uvnitř nezměněna - stále si chrání svůj poklad v srdci (Boží světlo), je jako Boží hvězda.

Utvrzení

Ester měla ve svém srdci světlo, které předávala dál - Boží hvězda, neschovávala své světlo pod kbelík, jak je psáno ve verších, které jsme se učili v naší "hodince zlatokopů": Mt 5,14-16. Kdo si je pamatuje?

Pokus: Hořící svíčku přiklopíme velkou zavařovací sklenicí a budeme sledovat, jak dlouho plamen vydrží hořet. Děti si mohou předem tipnout: minutu, pět, deset, půl minuty... Doporučuji pokus předem vyzkoušet!

Výroba hvězdiček z moduritu: Každý si vyrobí jednu pro sebe na památku a několik dalších jako dárečky. Do hvězdiček uděláme díрку a po uvaření si zavěsíme hvězdičky na kožené šňůrky nebo je ozdobíme mašličkami. Do hvězdiček můžou děti vyřít jméno Ester nebo Boží hvězda.

Kviz

Celý den jsme mluvili o tom, že Ester měla v srdci veliký poklad - světlo. Pokusem jsme si dokázali, že když světlo zakryjeme, brzo zhasne, jak je to psáno i v bibli: opakování veršů z Mt 5,14-16. Rozdělíme děti na 4 družstva - každé družstvo bude mít svou barvu, předem si připravíme tabuli se čtyřmi kolonkami, kam budeme za každou správnou odpověď dávat jednu hvězdičku v barvě družstva. Sladkou odměnu (např. balíček bonbónů, žvýkaček apod.) navážeme na provázky a schováme do krabice tak, aby vyčnívaly pouze konce provázků. Družstvo, které bude mít nejvíce hvězdiček (bodů), si může vybrat provázek jako první, atd.

- 1 Jméno královny, kterou král Achašveroš zavrhl.
- 2 Babylonské jméno dívky, o které je náš muzikál, a význam tohoto jména.
- 3 Kolik asi dní Hadasu připravovali na to, než poprvé předstoupila před krále?
- 4 Vyjmenuj alespoň 3 povahové vlastnosti královny Ester.
- 5 Vyjmenuj nejméně 3 povahové vlastnosti židovské dívky Hadasy. (*Znovu zdůraznit, že zůstala stejná, bohatství ji nezměnilo, měla v srdci poklad - světlo, které si chránila a dávala dál*)
- 6 Kterými slovy byste charakterizovali Mordokaje - aspoň 3 (*moudrost, rozvaha, věrnost*)
- 7 Proč se chystala královna Ester ke králi, aniž byla pozvána?
- 8 Proč se Ester bála předstoupit před krále?
- 9 Proč vlastně král už delší dobu pro Ester neposlal - nechtěl s ní být, ani ji vidět? (*Nevíme, v bibli se o tom nepíše - chyták*)
- 10 Co je pro Ester velmi důležité - co udělá, než se vůbec rozhodne předstoupit před krále? (*modlitby + půst*)
- 11 Kolik dní se Ester spolu s přáteli postila, modlila a hledala Boží moudrost?
- 12 Komu Židé vděčí za svou záchranu? (*Pánu Bohu a Ester, ze byla poslušnou Boží hvězdou*)
- 13 Čím má být opravdový křesťan pro tento svět? (*světlem a solí*)
- 14 Co mají lidé vidět na našem životě? (*Dobré skutky*)
- 15 Proč máme dělat dobré skutky? (*Když máme Pána Ježíše rádi, nemůžeme jinak, dělá nám radost dělat dobré věci. Pozor: SLÁVA patří pouze Bohu, Otcí!*)
- 16 Co je to spasení - jak ho můžeme získat, dosáhnout, dostat? (*dar z Boží milosti*)

Marta Šnoblová

BŮH

- má všechno ve svých rukou

Úvod k tématu

Všichni víme, že Bůh nás má rád. Každý den si o tom zpíváme ve svých písničkách, slyšíme o tom a také si o tom povídáme. Víme, že Bůh tak miloval svět, že poslal svého jednorozeného... (koho?) aby zemřel na... (čem?) za naše... (co?) a aby se stal naším... (kým?)

Ale víte, že Pán Ježíš není jenom naším Spasitelem, ale také ... Ví to někdo? Je také naším Pánem. Víte, co to znamená, když je někdo Pánem? Mnoho lidí má problém, když se musí někomu podřizovat nebo někoho poslouchat. A je to proto, že všude okolo nás vládou a panují lidé, které jsou nedokonalí, a někdy také sobečtí a zlí. A to se nesmíme divit, když takovým zlým pánům se lidé nechtějí svěřit do péče.

Ale Pán Ježíš, to je jiný Pán. V bibli se píše, že v něm není žádné tmy, a to znamená, že je dobrý, milující a že to s námi myslí vždycky dobře. Nikdy nám nechce ublížit a nikdy nás nechce zneužít. A tak s ním se nikdy nemusíme bát.

Až se vám stane, že vás bude více lákat to, co nabízí svět, pomyslete na to, že ve světě vládou zlí pánové.

V dnešní "hodince zlatokopů" si budeme povídat o tom, co všechno má Bůh ve svých rukách, nad čím a nad kým panuje a jak je úžasný!

Utvrzení

Šest stanovišť, kde děti vyhledávají a čtou biblické verše, každé stanoviště má své téma - děti chodí po skupinkách (nejlépe 4 skupiny).

- 1 **Bůh je Pánem nad "stvořením"**: Jonáš 1,13-15 (moře) - Jonáš 2,1.11 (ryba) - Marek 4,39 (bouře) - Job 38,4 (stvoření) - 1. Královská 17,4 (havrani) - Jozue 10,12-13 (slunce)
- 2 **Bůh je Pánem nad "člověkem"** (nad situacemi, do kterých se člověk dostane): Genesis 45,7 (Josef) - 2. Samuelova 6,21 (David) - 1. Královská 17,8-16 (Eliáš) - Skutky 12,5-8 (Petr) - Job 34,21 (každý)
- 3 **Bůh je Pánem nad "životem"**: Genesis 37,19-20 (Josef) - Exodus 2,2 (Mojžíš) - Daniel 6,21 (Daniel) - 1. Královská 19,4-6 (Elijáš) - Daniel 3,23-26 (Šadrak, Měšak, Abed-Nego)
- 4 **Bůh je Pánem nad "smrtí"**: Lukáš 7,14-15 (vdova) - Lukáš 8,53-55 (Jairova dcera) - Jan 11,41-44 (Lazar) - 1. Královská 4,33-35 (syn Šunemanky) - 1. Královská 17,21 (syn vdovy ze Sarepty)

Kviz

Děti ve stejných skupinkách soutěží. Otázky jsou vloženy např. v obálkách od Kinder-vajíček. Každá otázka má daný počet bodů. Děti losují a odpovídají. Nezodpovězené otázky se vrací zpět do "osudí". V obalech jsou navíc tzv. prémie - to je: body úplně zdarma. Vedoucí si sám určí způsob, kterým bude body zapisovat. Vyhrává družstvo s nejvyšším počtem bodů.

- 1 Koho si Bůh použil k tomu, aby po dobu sucha sytil proroka Eliáše? (živočich) - 2 body
- 2 V které biblické knize si Bůh použije velrybu k nápravě proroka? - 2 body
- 3 V knize Jozue čteme o tom, že Bůh zastavil slunce. Proč to udělal? - 3 body
- 4 Jakou přírodní katastrofu Bůh použil, aby zničil téměř celé lidstvo? - 1 bod
- 5 Je Pán Ježíš Pánem i nad počasím? Uveď nějaký příklad! - za každý příklad 1 bod
- 6 Můžeš jmenovat alespoň tři biblické postavy, které úplně spoléhaly na Boha? (za každý uvedený příklad 1 bod, mohou být i body navíc)
- 7 Kterého muže si Bůh použil k tomu, aby zachránil izraelský národ v době sedmiletého sucha? - 3 body
- 8 Kterou ženu si Bůh použil k tomu, aby zachránila izraelský národ před vyvražděním? - 2 body

- 9 Jak se jmenoval muž, kterého Bůh zázračným způsobem vyvedl z vězení? - 3 body
- 10 Která žena pomohla Eliášovi v době sucha? - 4 body
- 11 Existuje na světě nějaký člověk, o kterého Bůh nemá zájem? Uveď jeho jméno! - 2 body
- 12 Můžeš vyjmenovat alespoň 3 lidi, které Bůh zachránil před jistou smrtí? (1-3 body + další za každý uvedený příklad navíc)
- 13 Jak dlouho ukryvala Mojžíšova matka Mojžíše? - 2 body
- 14 Co Bůh udělal, aby Daniela nesežrali lvi? - 2 body
- 15 Kolik lidí bylo vhozeno do ohnivé pece? Kolik jich bylo v ohnivé peci? - 3 body
- 16 Vzkřísil Bůh z mrtvých Jairova syna? - 2 body
- 17 Jak se jmenoval muž, kterého Bůh vzkřísil z mrtvých a který byl v hrobě již několik dní? - 2 body
- 18 Můžete vyjmenovat alespoň 3 osoby, které byly vzkříšeny z mrtvých? (1-3 body + další za uvedené příklady navíc)
- 19 Jmenuj krále, který byl pro Izrael velkým požehnáním a byl poslušný Bohu. - 2 body
- 20 Hliněná prémie - 1 bod
- 21 Bronzová prémie - 2 body
- 22 Stříbrná prémie - 3 body
- 23 Zlatá prémie - 4 body
- 24 Diamantová prémie - 5 bodů

Michaela Švecová

7. DEN

PÚRIM

- památka Boží věrnosti

Ráno před snídaní

Pozvání na slavnost o svátku Púrim - oznámení:

Dnešního 14. dne měsíce Adam se koná slavnostní shromáždění k svátku Púrim. Všichni jste srdečně zváni. Toto neobvyklé shromáždění začíná v... a to slavnostní hostinou v... Podmínkou Vaší účasti je to, že kluci musí na sobě mít část dívčího oblečení a dívky naopak část z oblečení klučího.

Pozor! Toto oblečení musí být vyrobeno z krepového papíru. Nebojte se, příležitost k vyrobení si takového oblečení budete mít v odpoledních hodinách k tomu určených. Ještě jednou jste Všichni Srdečně zváni!!!

(Návrh: oznámení lze napsat na **svitek** a poté vyvěsit.)

Úvod k tématu

Svátek Púrim se slaví jako památka na dny, v nichž si Židé odpočinuli od svých nepřátel. Čas starostí se proměnil v čas radosti. Neboť Bůh se zastal svého lidu. Verš: "Nikdy Tě neopustím a nikdy se Tě nezřeknu!" Žd 13,5

Utvrzení: výroba částí oblečení

Výroba kluci: sukně - dívky: kravaty, motýlky, saka ...

(pomůcky: nůžky, lepidlo, krepový papír, čtvrtky, provázek popř. šev. gumu, fixy, barevný papír na ozdobení kravat...)

Pro informaci

Svátky Púrim se slaví 13. - 15. dne měsíce adaru. Čte se kniha Ester, a to při večerní i ranní bohoslužbě. Když ten, kdo čte přečte slovo Haman, dospělí podle tradice začnou křičet a pískat. Haman totiž chtěl dát povraždit všechny Židy. Byl poverčivý, chtěl pro pogromu vybrat vhodný den losem. "Los" = púr - oblázek nebo kamínek, který se používal na vrhání losu.

V předvečer slavnosti se koná shromáždění, jehož hlavním programem je předčítání oddílu Gn 32 - 34 (setkání Jáкова s Ezauelem). Druhý den je čtena kniha Ester. Slavnosti předchází půst (Est 4,16). Lidé se navzájem obdarovávají, chudým jsou dávány dary (Est 9,22). Zbytek slavnosti je za zpěvu a radovánek. Muži se oblékají do ženských šatů a ženy do mužských. Na střeších jsou stavěny šibenice a na nich věšena vycpaná podoba Hamanova, jež se nakonec páčila.

Za dřívějších dob tato slavnost neměla náboženský ráz, práce nebyla zakázána jako u jiných svátků. Teprve v pozdější době synagoga nařídila půst a bohoslužebné shromáždění v předvečer slavnosti, na počátku 14. adaru a k jejímu ukončení. *(podle Biblického slovníku)*

Slavnost svátku Púrim

- 1 Přivítání
- 2 Slavnostní večeře *(alternativa: večeřet formou táboráku, kde se dá pálit Hamanova figurína)*
- 3 Chvály
- 4 Luštění křížovky
- 5 Židovský tanec
- 6 Představení písní, které měly děti v "hodinkách zlatokopů" za úkol vymyslet
- 7 Rozbalování dárků
- 8 Závěrečná modlitba

1. Přivítání

Sešli jsme se na této hostině, abychom si připomenuli, že Agagovec Haman, syn Hamedatův, protivník všech Židů, osnoval záměr proti Židům, jak by je zahubil, že házel púr, totiž los, kterým byl určen den záhuby. Ale když se toto vše král Achašvéroš od Ester dozvěděl, nařídil obrátit Hamanův zlý záměr, který osnoval proti Židům, na jeho hlavu, a nechal Hamana a jeho syny pověsit na kůl (Est 9, 24n). Tak byl zachráněn židovský lid od této pohromy. Bůh svůj lid neopustil a neopouští. Ať je nám tato událost povzbuzením.

(Návrh: Uvítání lze napsat na svitek)

4. Luštění křížovky

V křížovce mají děti vyluštit tajenku, která obsahuje klíč k šifře.

V šifrované zprávě mají děti rozluštit nějakou skutečnost ze slavení svátků Púrim. Např. jeden tým: O svátku Púrim se na počest královny Ester křičí: "Požehnaná budiž Ester!" Druhý tým: O svátek Púrim se při čtení Hamanova jména křičí: "Vyhlazeno budiž jeho jméno!"

Po vyluštění křížovky a rozšifrování zprávy si každé z dětí musí zapamatovat heslo svého týmu, neboť je budou potřebovat znát. Dobře si je zapamatují, když se např. sesednou v týmech a zahrají si tichou poštu, aby se heslo ke všem dostalo, ale zároveň musí být potichu, protože naproti nim sedí druhý tým. Heslo se nesmí prozradit soupeřům!

Poté dětem připomeneme, jak se slaví svátky Púrim. A z našeho příkladu se nezapomene připomenout, že když se čte kniha Ester a posluchači slyší jméno Ester, tak se křičí... a slyší-li posluchači jméno Haman, volá se... To je příležitost pro děti zakřičet si svoje heslo. Mohou si případně zasoutěžit, který z týmů bude nejhlasitější.

(Rada: Pro lepší zapojení všech dětí je lepší rozdělit týmy do 2 skupin, tak aby každá skupina luštila část křížovky a část šifry, které pak dají společně dohromady. Vše je měřeno časem.)

5. Tanec

O svátku Púrim se také zpívalo a tančilo, naučíme děti židovský tanec k následující písničce:

- Jak dobré a utěšené, žijí-li bratři v lásce 2x
- Radost mají, v lásce když přebývají 2x

Všichni se postaví do kruhu a v upažení položí ruce sousedům na ramena.

Kroky se provádějí na 8 dob:

1. Levá noha ukročí zadem doprava (nohy se zkříží)
2. Pravá ukročí doprava
3. Levá ukročí předem doprava (nohy se opět zkříží)
4. Pravá ukročí doprava
5. Levá vykopne dopředu křížem před pravou
6. Levá přinoží
7. Pravá vykopne předem před levou
8. Pravá přinoží

Zpočátku jen počítáme do rytmu (raz, dva, tři, čtyři) v pomalém tempu. Když děti figuru zvládnou, přidáme melodii (la-la-la), pak přidáme slova. Tempo se postupně může zrychlovat, dokud nám nedojde dech.

7. Rozbalování dárků

O svátku se také rozdávaly dary chudým a lidé se vzájemně obdarovávali - na tuto část se děti velmi těší.

(Každé z dětí má za úkol přinést jeden dárek. Znají-li se děti už z předešlých táborů, je lépe vylosovat konkrétní jména.)

Katka Mužíková